

исследования можно классифицировать по двум основным направлениям, которые наиболее соотносятся с темой нашей работы: первое направление связано с источниками нормативно-правового обеспечения вопросов формирования двигательной активности студентов высших учебных заведений средствами оздоровительного плавания; второе направление анализа – это литература оздоровительной направленности, освещающая сущность занятий «Оздоровительное плавание» для лиц разных возрастных категорий и касается проблемы нашего научного поиска именно в психолого-педагогическом контексте.

Ключевые слова: двигательная активность, плавание, оздоровительное плавание, физическая культура, физическое воспитание, студенты.

Plotnikova K. Formation of Motor Activity of Students of Higher Educational Institutions by Means of Improving Swimming as Psychological and Pedagogical Problem

The article conducts analysis of scientific literature on the research problem, which allows to draw some General conclusions. It is proved that the question of formation of motor activity of students of higher educational institutions by means of improving swimming is quite versatile, because it contains a complex educational process which combines scientific research in different aspects. Determined that research can be classified in two main directions which are most correlated with the theme of our work: the first is sources of normative-legal support of development of motive activity of students of higher educational institutions by means of improving swimming; the second direction of analysis is the literature of health-improving orientation, covering the nature of the sessions „Health plavanie” for persons of different age categories and relates to our problems of scientific research in psycho-pedagogical context.

Key words: physical activity, swimming, health swimming, physical culture, physical education, students.

Стаття надійшла до редакції 11.01.2017 р.

Прийнято до друку 24.02.2017 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Ваховський Л. Ц.

УДК 004.773.2

Д. А. Покришень

**ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

Швидка зміна інформаційних потоків, еволюційних процесів суспільства та науково-технічних досягнень все більше висувають нові

вимоги до кожного учасника соціального життя не залежно від його активності та ролі. З кожним роком виникають напрями, які необхідно вдосконалювати, що призводить до необхідності розробки нових державних норм та стандартів спрямованих на підтримку конкурентоспроможності фахівців на внутрішньому та міжнародному ринках праці. У системі освіти відбувається постійна модернізація та вдосконалення методичних систем навчання для узгодження навчальних планів та програм з новими освітньо-кваліфікаційними характеристиками, підтримки в актуальному стані рівень професійної підготовки та відповідності міжнародним нормам та вимогам.

Студенти, які починають навчання на першому курсі одразу проходять навчально-виховний процес за новими навчальними планами, а як бути тим хто закінчив навчальний заклад п'ять, десять і навіть двадцять років тому? Отже виникає потреба в якісному поліпшенні та вдосконаленні діяльності і закладів післядипломної освіти, структурних підрозділів ВНЗ, які здійснюють перепідготовку та підвищення кваліфікації.

Як зазначено у [1] Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року якісного поліпшення потребують освіта дорослих, діяльність закладів післядипломної педагогічної освіти, структурних підрозділів вищих навчальних закладів, на базі яких здійснюються перепідготовка та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників. Необхідна «розбудова національної системи освіти в сучасних умовах з урахуванням кардинальних змін у всіх сферах суспільного життя, історичних викликів ХХІ століття вимагає критичного осмислення досягнутого і зосередження зусиль та ресурсів на розв'язанні найбільш гострих проблем, які стримують розвиток, не дають можливості забезпечити нову якість освіти, адекватну нинішній історичній епосі» [1].

Метою даного дослідження є аналіз сучасного стану розвитку післядипломної освіти та визначення його пріоритетних напрямів.

Основними напрямами розвитку освіти у країнах старого світу є [2]: гуманізація та демократизація; об'єднання державної, суспільної та особистої позиції у навчанні; вільний добір методів та засобів навчання вчителями; задоволення матеріально-технічних потреб освіти; активне впровадження сучасних досягнень науки та техніки, впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес; залучення думки роботодавців щодо вдосконалення та модернізації освіти; спільна взаємодія освітніх установ з культурно-мистецькими, суспільними та релігійними організаціями; дотримання законодавства та збереження національно-історичної спадщини.

Розвиток та інтеграція Української освіти у світову та європейську систему потребує якісного переосмислення, переробки та вдосконалення систем педагогічної та післядипломної освіти. Як зазначено в

Національній стратегії розвитку освіти основними завданнями у післядипломній освіті є [1]:

- випереджальна діяльність ЗППО для забезпечення відповідності підвищення кваліфікації для підготовки наукових та педагогічних працівників до сучасних та майбутніх вимог суспільства. Машбіц Ю. І. зазначає [3, с. 63] що зміст освіти повинен відповідати рівню сучасної науки, містити повідомлення, необхідні для створення часткових та загальних методів пізнання, та відображати закономірності процесу пізнання;

- приведення нормативно-правової бази післядипломної освіти до стану спрямованого на реалізацію розвитку та модернізації системи підвищення кваліфікації та перепідготовки у відповідності до інноваційного розвитку освіти.

У своєму дослідженні С. Семеріков [4, с. 58] виділяє напрями розвитку освіти серед яких можна виділити оновлення змістової бази навчання; розвиток здатності фахівця адаптуватися до високих темпів науково-технічного прогресу; формування творчого фахового мислення; розвиток здатності фахівця «згортати» наростаючі потоки професійно-значущих повідомлень до легко доступних для огляду обсягів; підвищення професійної мобільності; уніфікацію змісту й рівня підготовки фахівців у різних ВНЗ.

Післядипломна освіта – це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду [5].

О. Олійник формулює поняття *післядипломної освіти* як цілеспрямовану, спеціально організовану й керовану систему перманентного формування в особистостей соціального досвіду як об'єктивної потреби для розвитку суспільства відповідно до соціальних потреб людини [6].

Підвищення кваліфікації – це форма здобуття нових та поглиблення компетентностей з фаху, систематичне розширення професійних знань та майстерності в межах післядипломної освіти, яке може відбуватись з відривом від виробництва на курсах або під час проходження стажування.

Під підвищенням кваліфікації (*professional learning*) у рекомендаціях ЮНЕСКО розуміють набуття педагогом знань, вмінь та навичок додатково до тих які він мав для отримання звання вчителя [7, с. 106].

Відповідно до проекту закону України «Про післядипломну освіту» *підвищення кваліфікації* – це набуття особою здатності виконувати додаткові завдання та обов'язки в межах професійної діяльності або наукової спеціальності.

До основних принципів, якими користуються при організації навчального процесу на курсах підвищення кваліфікації належать: науковість, демократизація, комплексність, диференціація, інтеграція, безперервність, модульність, індивідуалізація; гнучкість та швидка адаптація на виклики суспільства, орієнтація на актуальні та перспективні сфери трудової діяльності згідно з попитом на ринку праці; узгодженість з державними нормами та освітніми стандартами; інноваційність.

З поняттями *післядипломна освіта* та *підвищення кваліфікації* тісно пов'язане таке поняття як *неперервність освіти*.

Неперервність освіти – це не освіта отримана один раз і на завжди, а процес освіти-самоосвіти впродовж всього життя у зв'язку із постійними змінами у суспільстві та умов життя [8, с. 77].

У роботі І. Зязюна [9] наголошується що *неперервність освіти* «забезпечується спадковістю розвитку суб'єкта професійно-педагогічної діяльності, відомостями про цей розвиток, а також наявністю системи його науково-методичного супроводу».

У науковій літературі досить часто зустрічаються поняття «освіта протягом усього життя» (*lifelong education*), «навчання протягом життя» (*lifelong learning*), «продовжена освіта» (*continuing education*), «освіта дорослих» (*adult education*), «подальша освіта» (*further education*); «відновлювана освіта» (*recurrent education*), «перманентна освіта» (*permanent education*). Не зважаючи на різну назву та акцентів даного явища, основною ідеєю є постійний освітній процес людини з чергуванням з її професійною та іншою діяльністю.

На початку становлення неперервної освіти (50-60-ті роки минулого століття) її пов'язували виключно з освітою дорослих з метою адаптації фахівців під змінні умови економічного та соціального життя, але у 70-х концепція освіти змінилась та зорієнтувалась на постійне вдосконалення особистих якостей та здібностей індивіда впродовж всього життя та створення сприятливих умов для цього. «У другій половині 90-их років ХХ століття у сфері освіти дорослих було проголошено сполучення принципу безперервності освіти із принципом навчання протягом життя і формуванням суспільства знань. Тим самим зроблена спроба закріпити у суспільній свідомості розуміння взаємної відповідальності суспільства, держави й особистості за розвиток освітніх процесів» [10].

На думку Р. Даве (R. Dave) *неперервна освіта* це процес впродовж всього життя вдосконалення та підвищення кваліфікації індивіда з метою постійного збільшення рівня освіти, професійних якостей [11].

Отже *неперервна освіта* – це системна та систематична освітня діяльність з метою задоволення своїх професійних, соціальних або індивідуальних потреб, яка може відбуватись у будь-якій формі навчання та самоосвіти.

Проблематику неперервної освіти І. Колеснікова [12, с. 32–33]

умовно розділяє на дві сфери. До першої – побудова неперервної освіти як соціальної практики (соціально-освітній аспект). Друга – це психолого-андрагогічний аспект, засвоєння людиною нового життєвого, професійного, соціального досвіду.

Як зазначає І. Зязюн [9] існують основні проблеми неперервної освіти щодо збільшення професійно-педагогічної якості до яких можна віднести відсутність: спадковості змісту навчання загальної та вищої (професійної) школи, взаємозв'язку курсів підвищення кваліфікації з попередньою освітою, бази даних професійного зростання спеціаліста. Для вирішення визначених проблем та повноцінного впровадження принципу неперервної освіти необхідне «інтеграція наукової і практичної підготовки при обов'язковому випередженні теорії і постійної рефлексії із приводу соціально-педагогічного досвіду; матричне (структуроване) уявлення поля професійної активності як змістового орієнтиру у становленні професійно-педагогічної якості; інституціалізація варіативних форм нагромадження і представлення громадськості та професійному співтовариству результатів професійного просування, поступу; можливість самовизначення на будь-якому з етапів професійно-особистісного розвитку на основі типології професійної якості; створення професійно-розвивального середовища, яке дозволяє у віртуальному режимі вибудовувати освітні траєкторії, адресно-орієнтовані на становлення і розвиток конкретного суб'єкта».

Серед основних функцій неперервної освіти в аналітичній записці Національного інституту стратегічних досліджень [10] виділяють: *розвиваючу*, спрямовану на реалізацію творчого зростання та задоволення духовних потреб особистості; *компенсуючу*, фіналізація базової освіти; *адаптивну*, формування освітньої мобільності особистості; *інтегруючу* в незнайомий культурний контекст; *ресоціалізація*, повторна соціалізація особистості.

При наповненні змістовної частини неперервної освіти виділяють три основні компоненти [10]: *загальнопочаткову освіту* – навчання загальної грамотності, комп'ютерної, соціальної і ін.; *професійну освіту* – професійна підготовка з фаху, перепідготовка, підвищення кваліфікації (job qualification); *загальнокультурну додаткову освіту* – це освіта не пов'язана із трудовою діяльністю (life qualification).

До пріоритетних напрямів розвитку неперервної освіти, які зазначені у Меморандумі Європейської Комісії та позначає В. Олійник [13] можна віднести: повноцінне усвідомлення необхідності навчання, ролі збільшення рівня професійних та ключових компетентностей, фундаментальних знань; створення та підтримка умов безперервного доступу до навчальних ресурсів; розуміння, щодо необхідності інвестування в інтелектуальні ресурси; переміщення навчальних закладів ближче до тих хто навчається, перехід від класичної аудиторної роботи до активного використання технологій дистанційного навчання; впровадження інноваційних технологій навчання.

Отже означені напрями розвитку показують на необхідність відкритості системи освіти. У загальному розумінні *відкрита освіта* – це освіта для всіх бажаючих, освіта без бар'єрів та кордонів.

Академік В. Биков визначає парадигму на основі якої визначається система цілей сучасної освіти: «необхідність реагування на потреби людини, на суспільні виклики, на об'єктивні процеси їх розвитку утворює нову освітню парадигму, яка полягає у необхідності забезпечення рівного доступу до якісної освіти для всіх тих, хто повинен навчатися, хто має бажання, потребу (внутрішньо або зовнішньо мотивовані) навчатися впродовж життя і хто має для цього можливості (час, стан здоров'я, сімейні обставини, завантаженість на роботі тощо)» [14, с. 30]. Відкрита освіта базується на відкритих педагогічних системах, відкритих освітніх середовищах, формування його засобів і технологій [15, с. 3].

У Національному інституті стратегічних досліджень при Президентові України на основі досліджень Інституту інформаційних технологій та засобів навчання НАПН України наголошують, що «*відкрита освіта* – це передусім нові методи і прийоми навчання, викладання, підготовки і організації освітнього процесу та нові підходи до освіти, базовані на продуктивному і творчому використанні новітніх технологій. Це не самі по собі новітні технології, а їх творче новаторське використання в освітній сфері» [16].

Освітні технології – це система діяльності педагога та учнів в освітньому процесі, побудована на конкретній ідеї відповідно до певних принципів організації та взаємозв'язку цілей-змісту-методів [8, с. 98].

Технологія навчання – це системний метод створення, застосування й засвоєння знань, з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, який ставить своїм завданням оптимізацію освіти [17, с. 331].

У всьому світі спільнотою освітян вже розроблено велику кількість навчальних матеріалів, методичних рекомендацій з використання сучасних освітніх технологій вільний доступ до яких впливає на інтерактивність обміну думками, культуру спілкування та збільшення якості дидактичного матеріалу. Відкрита освіта не обмежується наявністю вільних навчальних курсів, вона має безпосередній вплив на розвиток технологій навчання, вдосконалення системи оцінювання та моніторингу, піднесення інформаційних технологій та дистанційної форми. У Кейптаунській Декларації Відкритої Освіти (The Cape Town Open Education Declaration) [18] визначають загальноосвітні проблеми розвитку та впровадження відкритої освіти (не знання про відкриті курси, не розуміння переваг впровадження, проблеми з ліцензуванням та узгодженням програм, наявність вільного доступу до мережі Інтернет) та пропонують стратегії збагачення освітніх ресурсів: 1) створення, використання, адаптація та поліпшення відкритих освітніх ресурсів, запровадження освітніх практик співпраці; 2) освітяни, автори, видавництва та освітні інституції повинні видавати відкриті навчальні матеріали у кросплатформаних форматах; 3) заклади освіти повинні

надавати перевагу відкритій освіті, повинні включати у свої репозитарії та популяризувати відкриті освітні ресурси.

Доступ до відкритих курсів забезпечується шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій навчання та інформатизацією всієї системи освіти. «Серед найважливіших науково-технічних і соціально-економічних проблем нині особливо актуальними є проблеми інформатизації – створення системи ефективного забезпечення своєчасними, вірогідними і вичерпними відомостями всіх суспільно значимих видів людської діяльності, умов для оперативного, ґрунтовного і всебічного аналізу досліджуваних процесів і явищ, прогнозування їх розвитку, передбачення наслідків прийнятих рішень. Їх вирішення неподільне від вирішення проблем інформатизації освіти, яка, з одного боку, відображає досягнутий рівень науково-технічного і соціально-економічного розвитку суспільства і залежить від нього, а з іншого, – суттєво його обумовлює» [19, с. 39].

Як стверджує Биков В. Ю. *інформатизація системи освіти* – це сукупність взаємопов'язаних організаційно-правових, соціально-економічних, навчально-методичних, науково-технічних, виробничих та управлінських процесів, спрямованих на задоволення інформаційних, обчислювальних і телекомунікаційних потреб (інших потреб, що пов'язані з впровадженням методів і засобів ІКТ) учасників навчально-виховного процесу, а також тих, хто цим процесом управляє і його забезпечує (у тому числі здійснює його науково-методичний супровід і розвиток) [20, с. 140].

В Українському педагогічному словнику *інформатизацію освіти* розглядають як комплекс соціально-педагогічних перетворень, пов'язаний з насиченням освітніх систем інформаційною продукцією, засобами й технологією [17, с. 149].

Інформатизація освіти – це процес пов'язаний із всебільшим та широким використанням інформаційних технологій в навчальному процесі [8, с. 76].

На думку Ю. Триуса [21, с. 156–157] під *інформатизацією вищої освіти* слід розуміти «сукупність взаємопов'язаних процесів (організаційних, управлінських, науково-технічних, навчальних, виховних), що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб всіх учасників освітнього процесу (студентів, викладачів, співробітників ВНЗ), розвитку їх інтелектуального потенціалу, самореалізації і самовдосконалення, на забезпечення підготовки до повноцінної професійної діяльності і життя в інформаційному суспільстві на основі створення, розвитку і використання сучасних інформаційно-комунікаційних систем, мереж, ресурсів та технологій».

Саме тому державні органи управління освітою, науково-методичні служби, до яких відносяться ЗППО, повинні зосередити свою увагу та направити максимум зусиль для усунення існуючих проблем для

створення безпечного освітнього середовища, модернізації системи перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів, не залишивши поза увагою керівників навчальних закладів, підвищення їх інформаційної та управлінської культури. Реалізація цих завдань можливе шляхом забезпечення комплексом сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та процесу інформатизації системи освіти та ЗППО зокрема. Даний процес передбачає підтримку навчального процесу засобами ІКТ, розробку та впровадження методичного та навчального контенту, використання всеукраїнського та локального репозитарію навчального матеріалу та електронних бібліотек, створення дидактичного матеріалу для дистанційної освіти.

Зазначені заходи дозволять забезпечити реальних рух до вдосконалення післядипломної освіти адже забезпечення рівного доступу до якісної освіти здійснюється за таких необхідних і достатніх умов [22, с. 11]: створено якісні електронні освітні ресурси; забезпечено доступ до освітніх ресурсі всіх учасників освітнього процесу; розроблено та впроваджено в освітню практику інноваційні комп'ютерно-орієнтовані методичні системи навчання, інформаційно-аналітичні системи підтримки наукових досліджень та управління освітою і наукою; сформовано та розвиваються в закладах і установах системи освіти педагогічно виважені та безпечні освітні середовища, забезпечено безперебійне функціонування і своєчасне оновлення його складу; проведена неперервна підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації кадрів освіти (вчительських, професорсько-викладацьких, навчально-методичних і керівних) в напрямі активного і творчого використання в професійній діяльності засобів і технологій відкритих освітніх систем; створено та забезпечено функціонування установ і підрозділів, що підтримують і координують процеси інформатизації системи освіти на всіх її організаційних рівнях відповідно до поточних і перспективних завдань суспільства та освітньої галузі; побудовано та забезпечено ефективне функціонування мережі навчально-виховних закладів, навчально-методичних установ, позашкільних закладів, закладів педагогічної і післядипломної педагогічної освіти, що відповідають у кількісному і віковому вимірах наявній і перспективній потребі підготовки контингенту учнів (студентів, слухачів), а сама підготовка базується на принципах відкритої освіти, передбачає широке застосування в навчально-виховному процесі сучасних засобів і технологій інформатизації.

Таким чином, до пріоритетних напрямів розвитку післядипломної освіти можна віднести реформування освітнього процесу відповідно до парадигми неперервної освіти, як складової освіти та розвитку особистості впродовж всього життя та неантагоністичного вбудовування у діючу систему, піднесення на новий рівень взаємодії між суб'єктами освітнього процесу; надання рівного, вільного доступу до навчальних ресурсів та активний перехід до концепції відкритої освіти,

популяризація та поширення світового та вітчизняного досвіду створення вільних освітніх курсів; приведення системи післядипломної освіти до рівня відповідності та випередження вимог економічного, соціального та професійного розвитку суспільства та педагога; активна інформатизація всієї системи освіти, розвиток та впровадження ІКТ у класичні методичні системи та розробка нових комп'ютерно-орієнтованих, забезпечення матеріально-технічною базою закладів освіти різного підпорядкування та рівнів із реалізацією широкосмугового доступу до мережі Інтернет; розробка та впровадження інформаційних систем для забезпечення потреб галузі освіти.

У даному процесі своє вагомe місце займає кожен учасник освітнього процесу: держава, нормативно-правове врегулювання; міністерство та управління освіти, як органи виконавчої влади; науково-педагогічні працівники, як рушійна сила модернізації та підвищення ефективності освітнього процесу.

Список використаної літератури

- 1. Указ** Президента України Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>
- 2. Сухорський С.** Освіта закордоння / Степан Сухорський. – Львів : Основа. – 1995. – 38 с.
- 3. Машбиц Е. И.** Психолого-педагогические проблемы компьютеризации обучения: / Машбиц Е. И. – М. : Педагогика, 1988. – 192 с.
- 4. Семеріков С. О.** Теоретико-методичні основи фундаменталізації навчання інформатичних дисциплін у вищих навчальних закладах : дис. д. пед. наук : 13.00.02 : теорія та методика навчання інформатика / Семеріков Сергій Олександрович. – К. , 2009. – 522 с.
- 5. Закон** України «Про Вищу освіту»: від 01.07.2014 №1556-18 [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page?text=Про_Вищу_освіту
- 6. Олійник О. О.** Післядипломна педагогічна освіта в Україні в контексті світового розвитку / О. О. Олійник // Післядипломна освіта в Україні. – 2002. – №12. – С. 25–29
- 7. Структура** ИКТ-компетентности учителей. Рекомендации ЮНЕСКО. – Редакция 2.0. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214694.pdf>
- 8. Бордовская Н. В.** Педагогика: Учебное пособие / Бордовская Н. В., Реан А. А. – СПб. : Питер, 2006. – 304 с.
- 9. Зязюн І. А.** Філософія педагогічної якості в системі неперервної освіти / І. А. Зязюн [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/853/1/05ziasno.pdf>
- 10. «Освіта** протягом життя: світовий досвід і українська практика». Аналітична записка. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/articles/252/#_ftn1
- 11. Dave R. H.** Foundation of Lifelong Education: Some Methodological Aspects // Foundation of Lifelong Education. – Hambourg, 1976. – P. 34.
- 12. Основы** андрагогики / Под ред.

- И. А. Колесниковой. – М. АСАДЕМА. – 2007. – 173 с. **13. Олійник В. В.** «Освіта впродовж життя: як і чому вчити дорослих?». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apsu.org.ua/ua/information/press/956784/> **14. Биков В. Ю.** Відкрита освіта в Єдиному інформаційному освітньому просторі / В. Ю. Биков // Педагогічний дискурс: зб. наук. пр., ХГПА. – 2010. – Вип. 7. – С. 30–35. **15. Биков В. Ю.** Електронна педагогіка та сучасні інструменти відкритої освіти [Електронний ресурс] / В. Ю. Биков, І. В. Мушка // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2009. – №5 (13) – Режим доступу : http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/177#U-StDfl_tic **16. Відкрита освіта: новітні технології у навчальному процесі та освітньому менеджменті як засіб інтенсифікації розвитку освітньо-наукової системи України. Аналітична записка / Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/721/> **17. Гончаренко С.** Український педагогічний словник. – К. : Либідь, 1997. – 376 с. **18. The Cape Town Open Education Declaration [Electronic resource].** URL: <http://www.capetowndeclaration.org> **19. Жалдак М. І.** Інформатика – фундаментальна наукова дисципліна. Вона має вивчати закони природи, інформаційні процеси і відповідні технології / М. І. Жалдак // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2010. – №2. – С. 39–43. **20. Биков В. Ю.** Моделі організаційних систем відкритої освіти : Монографія / В. Ю. Биков. – К. : Атіка, 2008. – 684 с. **21. Триус Ю. В.** Комп'ютерно-орієнтовані методичні системи навчання математичних дисциплін у вищих навчальних закладах : дис... доктора пед. наук : 13.00.02 : теорія та методика навчання / Триус Юрій Васильович. – К., 2005. – 625 с. **22. Биков В. Ю.** Мобільний простір і мобільно орієнтоване середовище інтернет-користувача: особливості модельного подання та освітнього застосування / В. Ю. Биков // Інформаційні технології в освіті. – 2013. – № 17. – С. 09 – 37.**

Покришень Д. А. Пріоритетні напрями розвитку післядипломної педагогічної освіти

Дане дослідження присвячено визначенню пріоритетних напрямів розвитку післядипломної педагогічної освіти, шляхів та перспектив розбудови освітнього простору. Визначено основні поняття та принципи пов'язані з проблемою дослідження. Проведено аналіз тлумачення різними науковцями поняття *неперервна освіта* та визначено основні її функції. З'ясовано необхідні і достатні умови забезпечення реального руху до вдосконалення післядипломної освіти і педагогічної зокрема.

Ключові слова: неперервна освіта, відкрита освіта, інформатизація, підвищення кваліфікації, післядипломна педагогічна освіта.

Покрышень Д. А. Приоритетные направления развития последипломного педагогического образования

Данное исследование посвящено определению приоритетных направлений развития последипломного педагогического образования, путей и перспектив развития образовательного пространства. Определены основные понятия и принципы связанные с проблемой исследования. Проведен анализ толкования разными учеными понятие непрерывное образование и определены основные ее функции. Выяснено необходимые и достаточные условия обеспечения реального движения к совершенствованию последипломного образования и педагогического в частности.

Ключевые слова: непрерывное образование, открытое образование, информатизация, повышение квалификации, последипломное педагогическое образование.

Pokryshen D. Priorities of Postgraduate Education

This article is devoted to the priority areas of postgraduate education, ways and prospects of development of educational space. The basic concepts and principles related to the problem of research. The analysis of different scientists interpret the concept of continuous education and defines its main function. It was found necessary and sufficient conditions to ensure real movement to improve postgraduate education and teaching in particular.

Key words: lifelong education, open education, information, training, postgraduate teacher education.

Стаття надійшла до редакції 16.01.2017 р.

Прийнято до друку 24.02.2017 р.

Рецензент – д.п.н., проф. Ваховський Л. Ц.

УДК 378.371

І. В. Полякова

**ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФАСИЛІТАЦІЙНОЇ ФУНКЦІЇ ВИКЛАДАЧА
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ПЕДАГОГІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ЛІНГВОДИДАКТИЧНИХ
ДИСЦИПЛІН**

Процес входження України в світове співтовариство супроводжується реформуванням національної системи вищої освіти, яка спрямована на збереження мобільності, сприяння працевлаштуванню випускників на внутрішньому та зовнішньому ринках праці в умовах високої конкурентності.